

ČERVEN 2018

v Národopisném muzeu Národního muzea DOPROVODNÉ PROGRAMY

VÝSTAVY

STOLETÍ TRAMPINGU

29. 6. 2018 – 1. 4. 2020

Výstava vypráví o dějinách a současnosti trampského hnutí i o tom, jak ovlivnilo podobu české populární kultury, umění a sportu.

Počátky trampingu bývají kladeny do doby kolem roku 1918. Během následujících desetiletí se stal jednou z nejvýznamnějších českých a slovenských subkultur a ovlivnil životy desetitisíců lidí. Výstava představuje celý tento fenomén i jeho proměny.

Dějiny českého dvacátého století jsou i dějinami trampingu. Zrodil se v době Velké války, za první republiky pobuřoval, ale zároveň se ve všech svých podobách stal jednou z nejoblíbenějších volnočasových aktivit. Napevno se vtiskl do populární kultury a ovlivnil několik generací hudebníků, malířů, spisovatelů i vrcholových sportovců. Komunistický režim se jej různými způsoby snažil potlačovat či dostat pod kontrolu, mnozí trampové ale přesto své cesty do lesů a společná setkání vnímali jako ostrůvek nezávislosti, přátelství a volnosti. V posledních desetiletích možná trochu ustoupil ze scény, stále ale existuje a vyvíjí se dál.

Výstava, kterou představujeme, vychází z dlouhodobé spolupráce Národního muzea se spolkem Naše muzeum, z. s., a celou řadou dalších jednotlivců i trampských osad. Představuje pestrost trampingu a jeho historie v prostoru dvou sálů Letohrádku Kinských, a to jak prostřednictvím sbírkových předmětů a doprovodných textů a fotografií, tak i prožitkově koncipovaného prostředí, ve kterém se může odehrávat řada různých aktivit. Výstavu budou doprovázet i další programy, jako například hudební vystoupení, přednášky, projekce a workshopy.

MODROTISK TRADIČNÍ A NETRADIČNÍ

10. 4. 2018 - 9. 9. 2018

Výstava se věnuje modrotisku, látce vyrobené ručně speciální tradiční technikou, a jejím různorodým podobám. Představuje modrotisk jako významný kulturní fenomén, který v průběhu staletí

dosáhl na československém území nesmírné rozmanitosti a bohatosti projevu. V roce 2017 byla technologie výroby modrotisku státy střední Evropy nominována na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO.

Kontrast obsažený v názvu výstavy upozorňuje na širší tématu a nastiňuje několik rovin, v nichž můžeme tradičnost a netradičnost modrotisku vnímat. Cílem je rovněž bourat stereotypy po léta zažitá v naší společnosti.

Vedle předmětů s obvyklým drobným bílým vzorem mohou návštěvníci obdivovat nápaditost a různorodost také dalších modrotiskových textilií užívaných v lidovém prostředí. Přiblížena bude činnost Ústředí lidové umělecké výroby, které zhotovovalo po řemeslné i výtvarné stránce kvalitní modrotisk vycházející z tradice a respektující zároveň novodobé módní trendy. Na odkaz této organizace navazují současní výtvarníci a návrháři, jejichž tvorbu rovněž představujeme. Téma je uzavřeno příklady nápodob modrotisku.

VÍCHERNICE. MIZEJÍCÍ PARÁDNICE MORAVY

Výstava fotografií posledních žen v krojích jako běžném oděvu od Liby Taylor

1. 4. – 30. 6. 2018

Od října 2016 jezdila fotografka Liba Taylor na jižní Moravu, aby zachytila poslední ženy, které si oblékají tradiční lidový oděv jako své běžné denní oblečení. Světoběžnice, která dokumentovala africké hladomory a další humanitární katastrofy, zde zažila i rozčarování – pro své modelky má však jen slova obdivu. Fotografka Liba Taylor je autorkou série fotografií podlužáckých stařenek, pro které je stále běžné denně nosit kroj svého kraje. Společně se Zlatou Maděřičovou, zakladatelkou Jihomoravské komunitní nadace, připravily velkolepý projekt, který jedinečnost i půvab této tradice představují jednak v knize, tak i na výstavě, která byla zahájena 2. června 2017 v Atlantě a v říjnu pak na Velvyslanectví ČR ve Washingtonu. Od 1. 4. do 30. 6. 2018 bude k vidění v Národopisném muzeu v Praze. V neděli 15. dubna 2018 od 17.00 hod. se bude konat slavnostní zahájení výstavy.

AKCE

Cyklus SLOVO, TRADICE A KONTEXT

Jak vrátit folklor lidem?

7. 6. 2018, 18.00 – 19.30 hod.

Přednáškový cyklus Slovo, tradice a kontext je věnovaný různým fenoménům tradiční a současné slovesnosti a koná se každý první čtvrtek v měsíci. Ve spolupráci s Národopisným muzeem pořádá a uvádí Ondřej Skovajsa. O tanečních domech, o hledání autentického folkloru u mladé slovenské generace a o významu autenticity v moderním světě pronese Joseph Grim Feinberg - folklorista a filosof z Filosofického ústavu AV ČR.

Vstupné 30,- Kč

Cyklus TRADIČNÍ ŘEMESLNÉ DÍLNY - KURZ JE JIŽ NAPLNĚN

Pletení košů z proutí

9. 6. 2018, 10.00 – 17.00

Výuka proběhne pod dohledem zkušeného košíkáře, nositele tradice lidových řemesel pro rok 2017 pana Petra Krále. V případě dobrého počasí kurz proběhne venku. Doporučujeme vhodné pracovní oblečení (práce s proutím a vodou). V ceně kurzu je zahrnuto kurzovné, veškerý materiál, pracovní pomůcky a vstupné do muzea. **Kapacita kurzů je omezena, je potřeba se předem objednat.** Kontakt: Kristýna Hlavatá, kristyna_hlavata@nm.cz, 257 325 766, 773 793 412.

Cena 400,- Kč

Cyklus TRADIČNÍ ŘEMESLNÉ DÍLNY - pro děti

Králové a královničky – jízda králů

9. 6. 2018, 14.00 - 16.00

Z krepového papíru různých barev budou děti tvořit květinové věnečky nebo královské koruny a růže, co se vkládá do úst králi, aby nemohl promluvit. Jízda králů na jihovýchodní Moravě je starobylý rituál královských průvodů na ozdobených koních, který si lidé předávali z generace na generaci už od středověku.

Původ jízdy králů není do dnešních dnů zcela objasněn. Lidé se snažili tento rituál odtajnit, a proto si vyprávěli nejrůznější pověsti. Mezi nejznámější příběh patří pověst o střetu uherského krále Matyáše Korvína, který v převlečení do ženského kroje utíkal před vojsky českého krále Jiříka z Poděbrad. Podle této současné nejrozšířenější legendy se měl Matyáš Korvín na útěku po prohrané bitvě převléci za ženu, ozdobit se pentlemi (tzn. zakrýt svou pravou podobu) a do úst vložit růže, aby se svým mužným hlasem neprozradil. V ceně kurzu je zahrnuto kurzovné, veškerý materiál a vstupné do muzea. **Kapacita kurzů je omezena, je potřeba se předem objednat.** Kontakt: Kristýna Hlavatá, kristyna_hlavata@nm.cz, 257 325 766, 773 793 412.

Cena 150,- Kč

Cyklus FOLKLORNÍ REGIONY ČESKÝCH ZEMÍ

Těšínské Slezsko

9. 6. 2018, 17.00 – 20.00

Přijměte pozvání na cyklus tradičních podvečerů s představením národopisných oblastí České republiky společně s přednáškou a tanečně-hudebním vystoupením. Tentokrát se můžete těšit na oblast středního Těšínska. To nejzajímavější z lidové kultury Těšínského Slezska se vám pokusíme zprostředkovat v přednášce Mgr. Markéty Palowské, etnografky z Ostravského muzea a vystoupení Folklorního souboru Bystrzyca. Vystoupení souboru se bude konat od 19.00 h, kdy zároveň začne Pražská muzejní noc.

Vstupné zdarma

Pražská muzejní noc

9. 6. 2018, 19.00 – 01.00

V průběhu Pražské muzejní noci vystoupí Folklorního souboru Bystrzyca z Těšínska. Poté se bude konat krátká výuka folklorních tanců z Těšínska. Následovat bude hudební program venku před kavárnou. Současně si malí i velcí návštěvníci budou moci vlastnoručně vyrobit suvenýr inspirovaný tradičním uměním. Před půlnocí se uskuteční komentovaná prohlídka výstavy Modrotisk tradiční a netradiční a komentovaná prohlídka stálé expozice. V návaznosti na oslavy 200 let od založení Národního muzea budou v prostoru budovy umístěny panely seznamující s jeho činností. Dále pak bude vystavena vitrína s dokumenty vážící se k osobnosti K. J. Erbena, který propojuje dějiny NM a národopis. Erben sbíral lidovou slovesnost, působil v Matici české a rok působil také jako tajemník v Národním muzeu. Děti mohou vyplnit malý pohádkový kvíz, po jehož odevzdání dostanou drobnou pozornost.

19.00 - 20.00 Vystoupení Folklorního souboru Bystrzyca (Těšínské Slezsko)

20.00 - 20.30 Výuka folklorních tanců z oblasti Těšínska

20.00 - 23.00 Tradiční výtvarná dílna pro malé i velké

21.00 - 22.30 Muzikanti před kavárnou (pokračování zpěvu a muziky v podání Folklorního souboru Bystrzyca)

22.00 - 23.00 Komentovaná prohlídka výstavy Modrotisk tradiční a netradiční
23.00 - 00.00 Komentovaná prohlídka stálé expozice Národopisného muzea
00.00 - 1.00 Národopisné muzeum otevřeno návštěvníkům již bez doprovodného programu
Vstupné zdarma

Zahájení výstavy Století trampingu

29. 6. 2018, 15.30 – 18.00

Srdečně Vás zveme na otevření výstavy Století trampingu. Nová výstava vypráví o dějinách a současnosti trampského hnutí i o tom, jak ovlivnilo podobu české populární kultury, umění a sportu. Výstava, kterou představujeme, vychází z dlouhodobé spolupráce Národního muzea se spolkem Naše muzeum, z. s., a celou řadou dalších jednotlivců i trampských osad. Od 15.30 do 16.00 zahraje trampská hudební skupina Bandoleros, od 16.00 hod. vás výstavou provede její autor a zároveň vedoucí Národopisného muzea Mgr. Jan Pohunek, Ph. D. a od 17.00 hod. budou pokračovat trampské písně již zmíněné hudební skupiny. Těšíme se na Vaši návštěvu.

Vstupné v rámci běžného vstupného

